

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 3PP/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120010281
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Eliaš
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120010281.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Eliaša a prísediacich C. E. a Ing. Heleny Hukelovej vo veci žiadosti o podmieňané prepustenie ods. Martina U., nar. XX.XX.XXXX/XXXX, z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 11.03.2020 na Okresnom súde Trnava, takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1, ods. 2, § 67 ods. 1 Tr. zák. sa žiadosť odsúdeného E. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/X, T., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Banská Bystrica, zo dňa 15.01.2013, sp. zn. BB-3T/44/2012,

z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 03.02.2020 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdeného E. U., nar. XX.XX.XXXX, o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v ktorej uviedol, že má za to že sú splnené formálne i materiálne podmienky určené zákonom na to, aby mohol byť prepustený na slobodu. Po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa vráti k rodine. V prílohe žiadosti tiež odsúdený doložil čestné vyhlásenia od jeho rodiny, ktorá mu pomôže po prepustení so zaradením sa do riadneho života. Čas strávený vo výkone trestu venoval práci, seberealizácii a to športu, štúdiu cudzích jazykov a sledovaniu diania doma i v zahraničí. Uvedomil si závažnosť svojho konania v minulosti, s orgánmi činnými v trestnom konaní plne spolupracoval, svoju vinu v plnej miere priznal a oľutoval. V budúcnosti chce viesť riadny život a venovať sa rodine, hlavne synovi. Rodina mu pomôže nájsť zamestnanie, ktoré bude v súlade s ustanoveniami súdu príjade probačného a mediačného úradníka.

Dňa 26.02.2020 bolo tunajšiemu súdu doručené doplnenie dôvodov žiadosti o podmieňané prepustenie podané splnomocnenou obhajkyňou odsúdeného. V doplnení obhajkyňa odsúdeného uviedla, že odsúdený bol počas výkonu trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zaradený do práce, celý čas pracoval pre Replast Trnava, kde dosahoval dobré výsledky. Počas výkonu trestu bolo jeho správanie na požadovanej úrovni. Odsúdený mal počas celého výkonu trestu kontakt s rodinou a nakoľko jeho družka nejavila záujem o syna, zostal maloletý bývať u rodičov odsúdeného, ktorí do dnešného dňa prebrali za neho výchovu. V prípade prepustenia na slobodu sa odsúdený má kam vrátiť, rodinné zázemie je pevné, čo vyplýva aj z prehlásení rodičov. Čo sa týka finančnej podpory na začiatok štartu do nového života odsúdený zdedil po starých rodičoch sumu cca 3000 Eur, ktorú mu rodičia odložili a v prípade prepustenia by mal možnosť zamestnať sa v polygrafických závodoch, kde jeho matka pracuje vyše 15 rokov a odsúdený sa dlhodobo venuje kaligrafii. Má možnosť sa zamestnať, avšak musí prejsť výberovým konaním. Otec odsúdeného po ťažkom úraze nastúpil na starobný dôchodok a odsúdený by mu v prípade prepustenia mohol pomôcť s jeho zdravotnými ťažkosťami. Záverom odsúdený žiadal, aby bola na pojednávaní vypočutá aj jeho matka Terézia Hrabáriková, ktorá sa v plnom rozsahu pripája k uvedenej žiadosti o podmieňané prepustenie.

Súd zistil, že odsúdený v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vykonáva t. č. trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Banská Bystrica, zo dňa 15.01.2013, sp. zn. BB-3T/44/2012 v trvaní 11 rokov. Predpokladaný koniec uloženého trestu má mať dňa 21.03.2022. Lehota podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona uplynula dňa 21.06.2019.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, oboznámením sa s návrhom odsúdeného, hodnotením ÚVTOS, skráteným výpisom klienta, rozhodnutiami súdov, osobným spisom odsúdeného a aktuálnym odpisom registra trestov.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 14.01.2020 súd zistil, že odsúdený Martin U., nar. XX.XX.XXXX, bol dňa 06.07.2016 premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou (ďalej len „ústav“) na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza aj v súčasnosti. Správanie a vystupovanie v predchádzajúcich ústavoch nebolo vždy na požadovanej úrovni. Viackrát sa dopustil porušenia ústavného poriadku (nadväzoval nepovolený kontakt, prechovával nepovolené predmety, nedodržiaval zásady slušného správania voči väzenskému personálu), po usmernení zo strany personálu sa jeho správanie stabilizovalo. Pracovne zaradený bol na viacerých pracoviskách (Euroobuv, automechanik, robotník v práčovni), pracovná morálka bola na požadovanej úrovni. Disciplinárne odmenený bol šesťkrát, disciplinárne tresty z predchádzajúcich ústavov nemá vykázané. Správanie a vystupovanie menovaného počas jeho pobytu v tunajšom bolo spočiatku na požadovanej úrovni, neskôr sa vyskytli nedostatky hlavne v dodržiavaní ústavného poriadku a interných predpisov (prechovával mobilný telefón). Vplyvom väzenského personálu sa jeho správanie stabilizovalo a bolo na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov sa snaží plniť. V kolektíve odsúdených konfliktné situácie nevyvoláva. Hygienické návyky má osvojené a dodržiava ich, vo veciach si udržuje primeraný poriadok. Výkonom funkcie z radov odsúdených poverený nebol. Celkovo bol deväťkrát disciplinárne odmenený, naposledy dňa 03.01.2020 mimoriadnym povolením návštevy za plnenie pracovných povinností. Disciplinárne tresty nemá vykázané. Počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Voľný čas trávi sledovaním televízneho vysielania, čítaním časopisov a kníh dostupných na oddiele, zúčastňuje sa vychádzok, hráva spoločenské hry. Zo športových aktivít preferuje posilňovanie s vlastnou váhou. Do oddielových aktivít organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zapája podľa svojich možností a záujmov. Voľný čas sa snaží tráviť zmysluplne. Počas výkonu trestu v tunajšom ústave bol pracovne zaraďovaný podľa potrieb ústavu. Naposledy bol od 17.01.2019 zaradený na pracovisko v ústave s dohľadom Replast, odkiaľ bol dňa 20.12.2019 vyradený z dôvodu ukončenia pracoviska. Pracovná morálka bola na požadovanej úrovni. Aktuálne nie je pracovne zaradený z dôvodu nedostatku vhodných pracovných príležitostí. Podľa potreby sa zapája do činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Odsúdený vyrastal v úplnej rodine. Po ukončení základnej školy pokračoval v ďalšom štúdiu na SOU, odbor automechanik. Po ukončení štúdia vystriedal viaceré zamestnania, pred výkonom trestu odňatia slobody sa živil trestnou činnosťou ako člen organizovanej skupiny. Odsúdený je slobodný, má jedno dieťa. Vyživovaciu povinnosť si nahlásil. Potrebné tlačivá neprevzal, podľa jeho vyjadrenia má vyživovaciu povinnosť zabezpečenú prostredníctvom rodičov. Pred výkonom trestu odňatia slobody žil u rodičov. Kontakt udržiava s najbližšou rodinou všetkými dostupnými formami. Odsúdený uvádza, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude bývať u rodičov. Odsúdený nie je zaradený do skupinových foriem práce, je mu venovaný individuálny prístup so zameraním na formovanie primeraného správania a hodnotovej orientácie v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, k zvyšovaniu právneho vedomia a k zodpovednosti za svoje konanie. V zmysle vyššie uvedeného možno konštatovať, že odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá (recidíva, spáchaný obzvlášť závažný zločin). V súčasnosti nie je voči menovanému vedené ďalšie trestné stíhanie. Dňa 09. 09. 2019 sa malo konať verejné zasadnutie OS Trnava, pod sp. zn. 15PP/41/2019, vo veci rozhodovania o podmienčnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, odsúdený vzal svoju žiadosť späť. Na základe uvedených skutočností bolo konštatované, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmienčné prepustenie a bolo odporučené ho podmienčne prepustiť.

Z odpisu registra trestov odsúdeného súd zistil, že odsúdený má celkovo 5 záznamov pre rôznu trestnú činnosť, pričom jeho trestná činnosť mala stupňujúcu sa tendenciu.

Z rozsudku Špecializovaného trestného súdu Banská Bystrica, zo dňa 15.01.2013, sp. zn. BB-3T/44/2012 súd zistil, že odsúdený bol uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. c) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zákona a § 141 písm. a) Tr. zákona, v časti dokonaný, v časti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a iné, a bol mu uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia. Súčasne bol zrušený výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 23.05.2012 sp. zn. 1T/3/2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.10.2012, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Zároveň bol odsúdenému uložený ochranný dohľad na 2 roky.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že trvá na podanom návrhu. Odsúdený ďalej uviedol, že po prepustení z výkonu trestu sa chce riadne zamestnať, chce sa venovať rodine, pomáhať mame, venovať sa svojmu synovi a viesť riadny život. Nemá nikoho okrem svojej rodiny, ktorá mu veľmi chýba a veľmi sa teší, kedy už bude konečne s nimi. Záverom uviedol, že veľmi pekne prosí o podmienené prepustenie. Obhajkyňa odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedla, že pozná Hrabárika od čias, kedy začalo celé toto konanie, pozná jeho postoje, ktoré boli v minulosti, jeho postoj k momentálnemu životu. Bolo to pre neho zo začiatku ťažké, bolo to pre neho ponaučenie. Prešiel viacerými tými útvarmi, psychologickými vyšetreniami, ktoré mu veľmi pomohli, aby si uvedomil aký spôsob života chce ďalej viesť. Zároveň sa pridrižiava podaného písomného návrhu. Predkladá hodnotenie jeho syna zo školy. Má za to, že materiálne podmienky spĺňa, jeho šanca do budúcnosti je dobrá, ale záleží od toho ako to vyhodnotí súd, musí sa tomu prispôbiť. Ak by súd uznal, že splnil tieto podmienky a určil mu primerané obmedzenia, je jej klient toto ochotný plniť. Čo sa týka zamestnania, je tu prítomná matka, ktorá pracuje v polygrafických závodoch, teraz budú vyhlasovať výberové konanie, ktoré sa chce samozrejme zúčastniť. Počas výkonu trestu sa tomu aj venuje. Je v tom dobrý. Potvrdenie o zamestnaní nemá. Chce sa ďalej venovať kaligrafii. Finančne neostane na ťarchu rodiny, zomreli mu starí rodičia, ktorí mu nejaké finančné prostriedky v dedičstve doložili, matka sa vie k tomu bližšie vyjadriť. Obhajkyňa ďalej vzhľadom na podanie návrhu uviedla, že trvá na podanom návrhu, myslí si, že sú splnené podmienky, je pravdou, že prišiel do rozporu so zákonom v minulosti, ale dnes je to 10 rokov odvtedy, jeho správanie ako je vidieť aj z hodnotenia útvaru napravené. Každý, kto príde do výkonu trestu nevie sa hneď stotožniť s režimom, príde u týchto chlapcov k nepriaznivému hodnoteniu. Má za to, že spĺňa podmienky, má kde bývať, kde pracovať, má z čoho žiť. Je síce potrebné výberové konanie, priniesť nejaké potvrdenie by bolo zavádzanie súdu. Ďalej poukazuje aj na dĺžku trestu, ktorý má vykonať, bolo to spočiatku ťažké obdobie. Mal byť obeťou jedného z celej tej skupiny, v prvom rade na začiatku ani sám nevedel komu má veriť, preto bolo jeho správanie aké bolo, bol to pre neho ťažký šok pri nástupe do výkonu trestu. Žiada, aby bolo žiadosti vyhovie a boli mu uložené primerané povinnosti a obmedzenia.

Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí uviedol, že v hodnotení neprišlo k žiadnym zmenám, záver hodnotenia zostáva nezmenený.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie má za to, že u odsúdeného E. U. nie sú splnené materiálne podmienky na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, vo vzťahu k prvej materiálnej podmienke poukazuje na hodnotenie z ÚVTOS, z ktorého vyplýva, že správanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni. Vo vzťahu k druhej materiálnej podmienke odkazuje na odpis RT, z ktorého vyplýva, že odsúdený bol opakovane súdne trestaný, a teda v prípade aktuálneho odsúdenia nejde o jedno vybočenie z medzí zákona, ale jeho tr. činnosť mala stúpajúcu tendenciu, preto má za to, že nie je daná podmienka, že v prípade prepustenia na slobodu by viedol riadny život. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby súd žiadosti odsúdeného nevyhovela a túto zamietol.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona, osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmiennečného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona.

U odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu.

V prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností súd konštatuje, že táto je splnená len čiastočne, pričom súd vychádzal z obsahu hodnotenia ÚVTOS, ktoré konštatovalo, že v správaní odsúdeného sa počas výkonu trestu odňatia slobody vyskytovali nedostatky - správanie v predchádzajúcich ústavoch nebolo vždy na požadovanej úrovni (nadväzoval nepovolený kontakt, prechovával nepovolené predmety, nedodržiaval zásady slušného správania voči väzenskému personálu). Taktiež správanie v aktuálnom ústave malo nedostatky spočívajúce najmä v nedodržiavaní ústavného poriadku a interných predpisov (prechovával mobilný telefón), bol viackrát disciplinárne potrestaný, pričom mu tieto disciplinárne tresty boli zahladené.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, súd konštatuje, že túto nemôže vyhodnotiť ako splnenú, nakoľko podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa nedostane do rozporu so zákonom. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. V zmysle uvedeného súd vychádzal z menej priaznivej resocializačnej prognózy odsúdeného ako aj z obsahu odpisu registra trestov odsúdeného na základe ktorého je zrejmé, že odsúdený sa opakovane dopúšťal rozličnej trestnej činnosti (5 záznamov v odpise registra trestov), pričom táto mala gradujúcu tendenciu počnúc páchaním prečinov až po obzvlášť závažný zločin. Na základe uvedeného súd vyhodnotil, že vzhľadom na osobu odsúdeného, nie je možné dôvodne očakávať, že po podmiennečnom prepustení bude viesť riadny život. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že náprava páchatela a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Súd na základe vyššie uvedeného, nakoľko odsúdený nesplnil všetky zákonom stanovené podmienky, žiadosť o podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní od jeho oznámenia, ktorú je potrebné podať na Okresný súd Trnava. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.